

Az ajtókat tulajdonképpen

Tomán László

1.

*Az ajtókat tulajdonképpen nem lehet
becsukni. Mögöttük mindig marad valaki.
Kitagadott sötétség, kongó folyosókba szorult
üvöltés vagy csittenet, üregükből szabadult szemgolyók,
valami marad.*

2.

*Az ajtókat mindig halkán kell behúzni.
Nehogy megbolygassuk
a dolgok rendjét. A némaságban
minden a helyén marad. Mozdulatlanok a neszek.
Fékeznek a röpködő meteorok, visszahajlanak a sinek.
Ne bolygassátok meg a dolgok rendjét.*

3.

*Mielőtt becsuknátok az ajtókat, nézzétek meg,
nem maradtatok-e kint, behoztátok-e
a kimúlt tévedéseket. Mert ha egyszer
mégis, valahogy, átlépve a lehetetlenség óperenciáját,
becsuktátok az ajtókat, s észreveszitek,
hogy kint rekedt egy pillantás,
hiába rázzátok, hiába veritek a kilincset.
Az egyszer mégis, valahogy, csendben becsukott
ajtókat soha többé nem lehet kinyitni. Se fölfeszíteni.*

4.

*S addig is, míg egy új kozmikus képlettel
meg nem oldjuk ezt a rejtélyt, míg választ nem
találunk a kint és bent kérdéseire,
míg nem tudjuk légmentesen becsukni az ajtókat,
a szárnyak között marad egy
kis rés, s rajta kiszökösnek*

*a szavak és a percek,
kiszivárog minden sóhaj,
a tér vonzóereje kicsábítja a kuncogást.
Vigyázzatok hát az átölelt önkívületre!*

5.

Az ajtókat pedig, tulajdonképpen, nem lehet becsukni. Az utakat sem lehet elzárni, a kint maradottakat többé nem lehet rímekkel becsalni. Csukjátok be halkán az ajtókat, amennyire lehet, mondjátok le a gondokról, mert egy láthatatlan rés mindig marad.

6.

Tudjátok már? Az ajtókat tulajdonképpen, míg fel nem oldódnak a sikolyok a szűk utcák cseppfolyós zúgásában, az ajtókat nem lehet, míg a dolgok nehézkednek, az ajtókat tulajdonképpen, míg a bebocsátottak kívágynak, s a kizártak bekíváncsoznak, addig az ajtókat, míg a függőleges és vízszintes légvezeték párhuzamba nem kerülnek, az ajtókat addig, hiába, az ajtókat tulajdonképpen nem lehet becsukni.

(1957.)

Gondol rám

Tomán László

*ha reggel ébredek
arra gondolok
gondol-e rám
gondom gondolom
gondol-e rám
az éj ha altatna
arra gondolok
gondol-e rám
álmom ébren tart
s arra gondolok
gondol-e rám
kenyerem ha eszem
arra gondolok
vizem ha kortyolom
arra gondolok
ágyam ha vetem
arra gondolok
szavam ha mondom
arra gondolok
ujjam ha mozdul
füstöm ha fújom
hegyekben járok
folyóban fürdök
szívem ha dobban
tüdőm ha tágul
szemem ha pillant
arra gondolok
arra gondolok
tükörben nézem:
gondol-e rám
papírra írom:
gondol-e rám
arra gondolok
gondom gondolom
gondol-e rám
ha arra gondolok
ha arra gondolok
síromra gondolok
akkor is gondol rám*

(1960.)